

CHOROBY GRZYBOWE I ODGLEBOWE TRUSKAWEK NA PLANTACJACH TOWAROWYCH W POLSCE

Anna Poniatowska, Monika Michalecka, Joanna Puławska

Instytut Ogrodnictwa, Zakład Fitopatologii, Skierniewice
anna.poniatowska@inhort.pl

Intensywny rozwój produkcji truskawek i związany z tym handel materiałem nasadzeniowym oraz owocami sprzyja pojawianiu się nowych agrofagów na terenie naszego kraju. Zagrożenie dla tej uprawy stanowią nie tylko nowe patogeny, ale również te powszechnie występujące, które w sprzyjających warunkach do rozwoju powodują duże straty ekonomiczne.

Cel badań

Identyfikacja czynników sprawczych chorób grzybowych i odglebowych truskawki na plantacjach towarowych w Polsce.

Materiał i metody

W latach 2015 – 2017 lustrowano 39 plantacji truskawek zlokalizowanych w różnych rejonach kraju pod kątem występowania chorób grzybowych oraz chorób odglebowych powodowanych przez lęgniowce z rodzaju *Phytophthora*. Materiał do badań stanowiły całe rośliny oraz gleba pobierana z miejsc, gdzie obserwowano objawy zamierania truskawek. W warunkach laboratoryjnych przeprowadzano izolację czynników sprawczych z materiału roślinnego na pożywkę PDA. Do detekcji *Phytophthora* spp. w glebie wykorzystano metodę pułpkową (Orlikowski i in., 2011). Identyfikację uzyskanych kultur przeprowadzono na podstawie oceny ich morfologii oraz przy zastosowaniu metod molekularnych, głównie na podstawie sekwencjonowania regionu ITS1-5.8SrDNA-ITS2 lub w przypadku lęgniowców z rodzaju *Phytophthora* ze starterami gatunkowo specyficznymi.

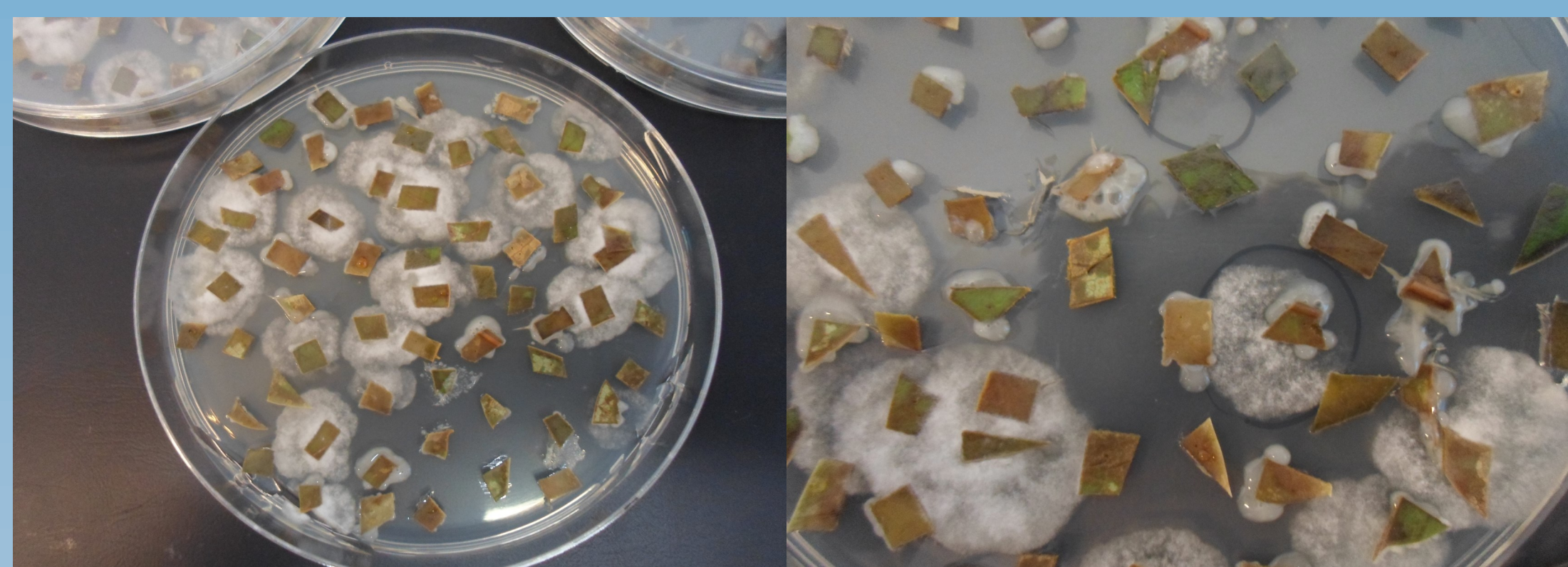
Wyniki i wnioski

Obserwowano duże nasilenie chorób odglebowych wywoływanych przez lęgniowce z rodzaju *Phytophthora*. Na 26 przebadanych prób gleby w 18 stwierdzono obecność gatunku *P. cactorum* (Fot. 2 i 3). Patogena izolowano także z korony truskawki (materiał pobrany z 3 plantacji) (Fot. 4 i 5).

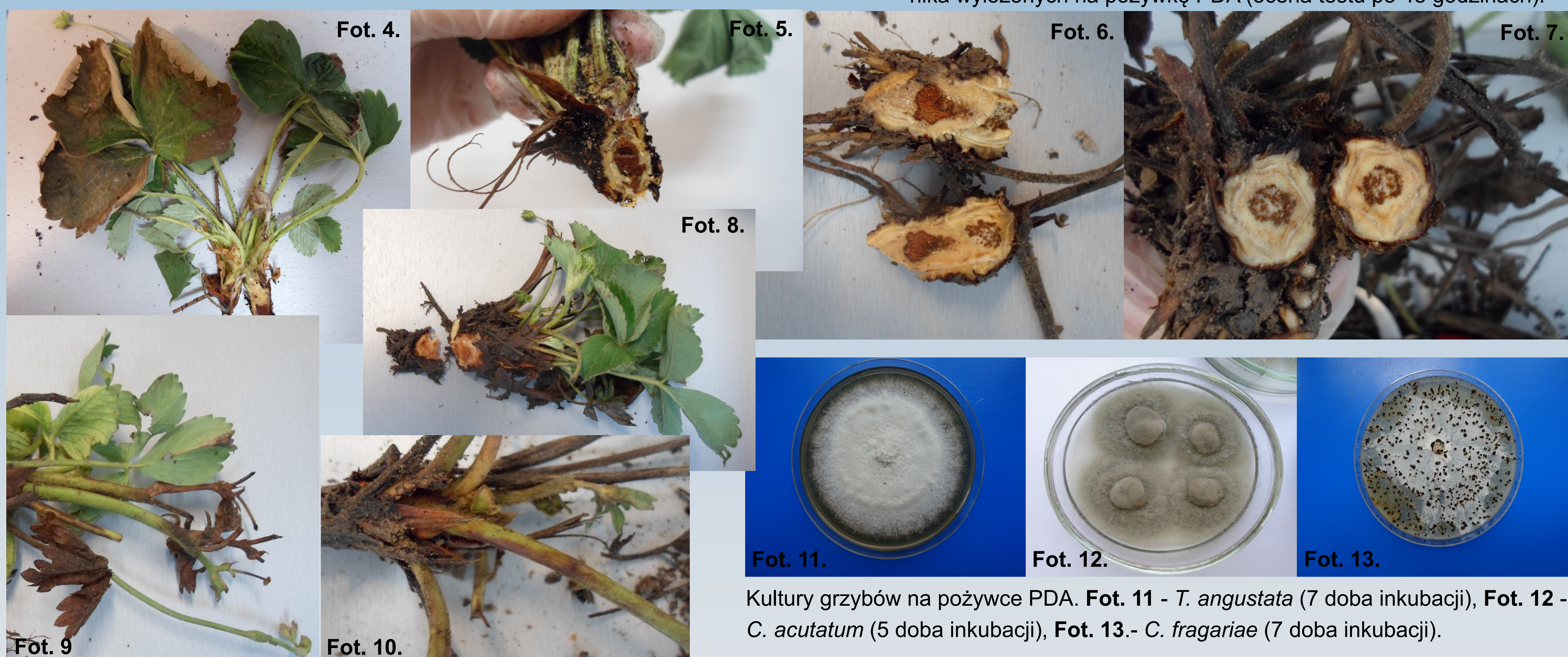
Sprawcami zgnilizny korony truskawki były także grzyby *Coniella fragariae* (materiał roślinny pobrany z 2 lokalizacji) (Fot. 6 i 7), *Colletotrichum acutatum* (2 lokalizacje), *Botrytis cinerea* (1 lokalizacja) i *Pestalotiopsis clavispora* (3 lokalizacje) (Fot. 8).

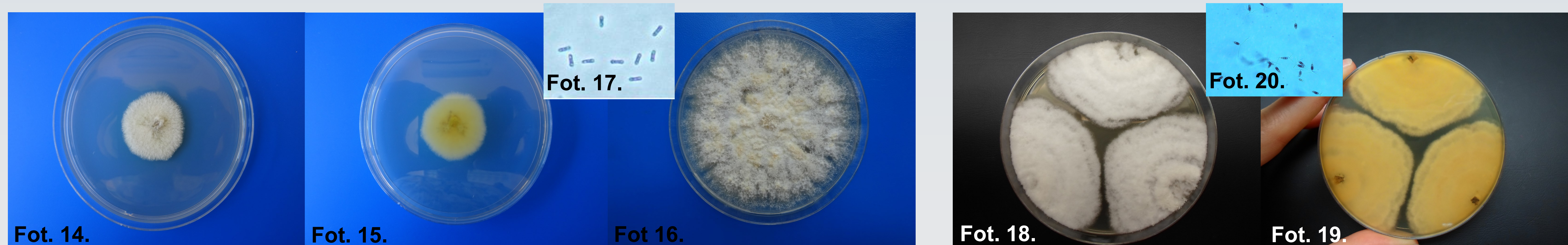
Fot. 1. Szara pleśń na owocach truskawki.

Fot. 2 i 3. Kultury *P. cactorum* wyrastające z fragmentów liści różanecznika wyłożonych na pożywkę PDA (ocena testu po 48 godzinach).

Czynnikami sprawczymi nekroz i plamistości liści truskawki były odpowiednio gatunki *B. cinerea* (liście zebrane z 1 lokalizacji) i *Truncatella angustata* (2 lokalizacje) (Fot. 9). Natomiast z ogonków liściowych truskawki wyizolowano grzyb *Gnomonia comari* (1 lokalizacja) (Fot. 10).

Kultura grzyba *Gnomonia comari* na pożywkę PDA - 3 doba inkubacji (Fot. 14 i 15), 7 doba inkubacji (Fot. 16), zarodniki konidialne (Fot. 17).

Kultury grzyba *Pestalotiopsis clavispora* na pożywkę PDA - 5 doba inkubacji (Fot. 18 i 19), zarodniki konidialne (Fot. 20).

Zarówno występowanie *G. comari*, jak i *P. clavispora* w uprawie truskawki nie było dotychczas stwierdzone w naszym kraju.

Ze względu na możliwość występowania w obrębie korony truskawki nekroz o różnej etiologii niezbędna jest szczegółowa analiza objawów powodowanych przez dany czynnik chorobotwórczy.